

zhh

Roupálók

# Legyen még jobban a budapestieké

305

A társadalmi munkával épített parkból egy közeli lakó nem sokkal az átadás után ellopta a padok ülőkéjét és támláját s — mint kiderült — otthon könyvespolcot készített belőle — hallottuk a példát tegnap, a Fővárosi Tanács ülésén.

Példái valószínűleg mindenkinél vannak. Minél általánosabb ugyanis a tisztaság, a rend, a fegyelmezett munka és viselkedés igénye, annál feltűnőbb, ha egyesek és egyes helyeken ezt figyelmen kívül hagyják: megtűrik a fele-

lőtleniséget, az igénytelenséget.

Mi lehet az oka, hogy utcáink, tereink, boltjaink, lakóházaink, sőt: gyárudvaraink, üzemeink nem eléggé tiszták, hogy a város sok polgára nem becsüli kellően lakóhelyét, s hogy egyes vállalatok és hivatalok nem hangolják össze tevékenységüket? Ezt a kérdést a múlt években is többször feltették a legkülönfélébb helyeken, de érdemi válasz nem érkezett, bár magyarázatokban sosem volt hiány.

Kezdetben több helyütt egyszerűen azzal vágták el a vitát: elég gondjuk van anélkül is az egyes vállalatoknak, hivataloknak — esztétikai követelményeket teljesíteni igazán nincs idő. Később előkerültek az úgynevezett objektív nehézségek — „mi szeretnénk, de nem tehetünk semmit” —, végül következtek — divatjuk még most is tart — a szemléletbeli hibák: „mindenért az emberek felelősek; minden megváltoztatható, csak akarni kell”.

Ez utóbbi kifogás önmagában éppen olyan semmitmondó és irreális, mint az előző két ürügy volt. Szemléletváltozást ugyanis — naponta győződhetünk meg róla — csak a körülmények változása hozhat. Kötelességtudat, felelősségérzet csupán rábeszélés hatására soha senkiben nem fog kialakulni.

S ez azt is mutatja: a fegyelem, a rend, a tisztaság ügyét nem lehet az egyéb követelmények mögé, a második helyre sorolni. A városépítéstől, a közlekedés fejlesztésétől, a lakóházak felújításának gondjaitól elválaszthatatlan a környezet védelme, az értékek óvása. A gazdasági feladatok ugyanis — mint a tanácsülésen is hangsúlyozták — hatékonyan, pazarlás nélkül csak fegyelmezett munkával, eddigi alkotásaink megbecsülésével oldhatók meg. A tisztaság, a rend, az esztétikum — a jó közérzet és a fegyelmezett munka egyik feltétele — viszont pénzbe kerül, méghozzá nagyon sokba.

A Városházán mindkét feltételt megvizsgálták. A tervekben az anyagi alapokról és a személyes felelősségről egyaránt rendelkeztek. A következő években milliárdokat költenek a tanácsok arra, hogy Budapest nagyszabású fejlesztési programját gondosan, a kulturált városi élet követelményei szerint végezzék el mindenhol. A szemlélet változását — a gazdasági fejlesztésen túl — kulturális és egészségügyi felvilágosító munkával is sürgetik majd. A Fővárosi Tanács társadalmi segítésére a jövőben is számít: az egyik legfontosabb cél valóban az, hogy Budapest lakói magukénak érezzék, érezhessék a várost.

De természetesen nem úgy — még kivételesen sem —, ahogyan a park közelében lakó, példabéli „patrióta” tette: az új alkotásokat nem ilyen módon kell birtokba venni. S mint több felszólaló hangsúlyozta: a felelősségre vonás csak kiegészítő eszköz. De egyelőre szintén nélkülözhetetlen.

Kulcsár Anna